

Gemeente
Haarlem

CO₂-Beleid 2018-2025

CO₂-Prestatieladder

Inhoud

1	Inleiding	3
2	CO₂- en energiebeleid gemeente Haarlem	4
2.1	Energiebeleid	4
3	CO₂-doelstellingen	5
4	CO₂-reducerende maatregelen	6
5	CO₂-footprint & voortgang CO₂-reductie	7
6	Deelname CO₂- en energiereductie initiatieven	9
6.1	Haarlem Duurzaam	9
6.2	Nationaal programma Regionale Energiestrategie (RES)	9
6.3	Duurzaam bouwloket	9
6.4	Samenwerking energiecoöperaties	9
6.5	Buurtinitiatieven energietransitie	9
6.6	Het Groene Raadhuis	9
6.7	Zonnewarmtenet Ramplaankwartier	10
6.8	Breikers	10
6.9	MRA Afspraken	10
6.10	Green Deals	10
6.11	Duurzaamheidsparagraaf	10

1 Inleiding

Met de CO₂-Prestatieladder wordt de gemeente Haarlem uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Tevens wil de gemeente hiermee transparantie geven in de CO₂-emissies en zich blijven uitdagen om CO₂ te reduceren.

Met het behalen van niveau 3 op de CO₂-Prestatieladder richt de gemeente zich vooral op de CO₂-uitstoot welke wordt veroorzaakt door haar eigen organisatie. Dit houdt in dat de gemeente inzicht heeft in haar eigen energiestromen, zoals onder andere het gas-, elektra en brandstofverbruik, maar ook zakelijk gereden kilometers door medewerkers.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de internationale erkende ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de gemeente.

B. CO₂-reductie

De ambitie om de CO₂-uitstoot te verminderen, het koppelen van een CO₂-reductiedoelstelling en een concreet plan van aanpak.

C. Transparantie

De wijze waarop er in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

In de sector en/of keten om kennis op het gebied van CO₂-reductie kansen en mogelijkheden uit te wisselen.

Een erkende certificerende instelling beoordeelt jaarlijks of gemeente Haarlem voldoet aan de eisen van niveau 3 op de CO₂-Prestatieladder.

2 CO₂- en energiebeleid gemeente Haarlem

De gemeente Haarlem werkt aan een duurzame, groene en schone stad. De ambitie van Haarlem is om in 2040 aardgasvrij en circulair te zijn en in 2050 klimaatbestendig. Om deze reden zet de gemeente grote stappen om hun eigen CO₂-uitstoot te verminderen.

2.1 Energiebeleid

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie.

In het kort heeft de gemeente zich voor de komende jaren de volgende doelen gesteld:

- 2025: 20% CO₂-reductie t.o.v. 2018 voor de gemeentelijke organisatie
- 2030: Minimaal 60% CO₂-reductie t.o.v. 2018 voor de gemeentelijke organisatie
- 2040: Aardgasvrije gemeente
- 2040: 100% circulaire gemeente
- 2050: Klimaatbestendig

De gemeente Haarlem heeft al veel maatregelen genomen om bij te dragen aan de bovenstaande doelstellingen. De stadskantoren Zijlpoort en Raakspoort hebben een warmte/koude opslag en energiezuinige verlichting en sinds 2005 koopt de gemeente 100% groene stroom in. Daarnaast stelt de gemeente daken beschikbaar waarop energiecoöperaties zonnepanelen kunnen plaatsen en worden er concrete stappen genomen om de vastgoedportefeuille te verduurzamen.

3 CO₂-doelstellingen

De gemeente Haarlem heeft als doel gesteld om in de komende jaren onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstellingen gemeente Haarlem

De gemeente Haarlem wil in 2025 ten opzichte van 2018 20% minder CO₂ uitstoten

Bovenstaande doelstellingen zijn absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2025 als volgt:

- Scope 1 doelstelling (gas en brandstoffen): 20% reductie in 2025 ten opzichte van 2018
- Scope 2 & business travel doelstelling: gelijk houden aan 2018.

Scope 1

Subdoelstelling gasverbruik vastgoed

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen is er door de gemeente onderzoek gedaan naar het verduurzamen van de vastgoedportefeuille. De gemeente heeft maatregelen in dit plan opgenomen die deels betrekking hebben op het verminderen van gasverbruik. Op basis van de maatregelen is ingeschat hoeveel m³ gas en ton CO₂ jaarlijks bespaard kan worden. Op basis van deze gegevens is ingeschat dat er 20% reductie behaald kan worden op het gasverbruik van gemeente Haarlem. De reductie wordt gemonitord op basis van de meetstanden van panden en het aantal m³ gasverbruik per vierkante meter.

Scope 2

Subdoelstelling elektraverbruik vastgoed

Gemeente Haarlem koopt al sinds 2005 100% groene stroom in, waardoor de CO₂-uitstoot van het elektraverbruik wordt gereduceerd naar nul. De gemeente zet zich ook in om energieverbruik te reduceren. Vanuit de Europese Unie is een doel gesteld om het energieverbruik met 1,5% procent per jaar te laten dalen. De gemeente Haarlem conformiert zich aan deze doelstelling.

Scope 2

Subdoelstelling zakelijk verkeer

De gereden kilometers met privé auto's veroorzaken maar een klein gedeelte van de CO₂-uitstoot van gemeente Haarlem. Door de groei van het aantal medewerkers en de nasleep van Corona is besloten om een doelstelling neer te zetten waarbij we de uitstoot gelijk houden aan 2018.

4 CO₂-reducerende maatregelen

Onderstaande tabel geeft zicht in de totstandkoming van onze ambitie (20% CO₂-reductie in 2025). Per reductiemaatregel is een besparingspercentage opgenomen. De meeste winst valt te behalen door het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.

1	Scope 1 - Aardgasverbruik	%
1.1	Updaten van het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP)	0%
1.2	Verbetering van het inzicht in het energieverbruik	0%
1.3	Minimaal Label C voor gebouwen met kantoorfunctie	3%
1.4	Doorvoeren van diverse reductiemaatregelen vastgoedportefeuille	20%
1.5	Opstellen plan verduurzamen vastgoed na 2028	0%
2	Scope 1 - Brandstofverbruik	
2.1	Volledig zero emissie wagenpark	90%
3	Scope 2 - Elektriciteitsverbruik	
3.1	Verlichting VRI's (verkeersregel installaties) vervangen door LED-verlichting	0%
3.2	Samenwerking inkoop lokale energie (100% groene stroom)	0%
4	Business Travel	
4.1	Invoering van nieuwe reiskostenregeling ter bevordering van het reizen met het openbaar vervoer	0%

5 CO₂-footprint & voortgang CO₂-reductie

Onderstaande tabel geeft inzicht in de CO₂-uitstoot vanaf 2018. De uitstoot wordt met name veroorzaakt in scope 1 (gas- en brandstofverbruik). De uitstoot binnen scope 2 (elektriciteit) is minimaal, omdat gemeente Haarlem 100% groene stroom inkoopt.

VOORTGANG JAARLIJKSE CO₂-EMISSIONS	2018	2019	2020	2021	2022	2023
TYPE EMISSIONS SCOPE 1	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Gasverbruik - eigen huisvesting	382,0	367,8	394,8	417,3	458,4	424,5
Gasverbruik - overig	1.220,0	1.120,7	865,1	1.131,2	1.098,8	514,7
Warmtelevering biomassa (pallets)	5,5	3,9	1,5	1,3	0,8	0
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	1,8	1,3	2,7	3,6	3,2	3,5
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - benzine	0,4	2,3	2,8	2,9	3,0	3,5
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	2,3	1,0	0,9	1,0	0,9	1,6
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	19,2	34,1	24,0	23,6	28,9	14,2
Brandstofverbruik wagenpark - CNG	20,9	23,1	29,5	23,9	23,1	4,8
TOTAAL SCOPE 1	1.652,2	1.554,2	1.321,3	1.604,9	1.617,2	966,9
TYPE EMISSIONS SCOPE 2						
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	-	-	-	-	-	-
Elektriciteitsverbruik - wagens	3,5	4,2	3,8	3,0	4,9	1,4
TOTAAL SCOPE 2	3,5	4,2	3,8	3,0	4,9	1,4
TYPE EMISSIONS BUSINESS TRAVEL						
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	18,9	25,1	16,2	15,9	31,6	37
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	11,3	12,3	2,8	0,5	1,4	3,5
Zakelijk vervoer - internationale treinreizen	0,3	0,2	-	-	-	0,1
Vliegreizen <700 km	0,7	0,8	-	-	-	-
Vliegreizen 700-2500 km	6,8	6,5	-	-	0,7	6,0
Vliegreizen >2500 km	-	-	-	-	-	7,0
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	38,0	45,0	19,0	16,3	33,6	53,5
TOTALE EMISSIONS	1.693,7	1.603,3	1.344,1	1.624,2	1.655,7	1.021,8

Gemeente Haarlem heeft als doelstelling 20% CO₂ te reduceren in 2025 ten opzichte van 2018. In 2023 is er een daadwerkelijke reductie gerealiseerd van bijna 40%. Deze afname is grotendeels het gevolg van een administratieve correctie in lijn met het handboek van de CO₂-Prestatieladder. In 2025 zal er een nieuwe doelstelling geformuleerd worden.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Absolute voortgang	100,0%	94,7%	79,4%	95,9%	97,8%	60,3%

De CO₂-reductiedoelstelling is beleidsmatig ondersteund qua middelen en formatie. Zo is er in 2021 door de Raad besloten meer gelden vrij te maken voor het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed. Naar verwachting zullen de effecten van de uitgevoerde maatregelen zichtbaar worden in de cijfers van 2025. Ook is er vanuit de afdeling Vastgoed extra personeel aangetrokken om de maatregelen uit te voeren.

Daarnaast wordt er geïnvesteerd in betere energie-monitoring van de ambtelijke huisvesting. Met name in het Stadhuis is in 2023 meer gas verbruikt dan was verwacht.

Het wagenpark is inmiddels bijna volledig elektrisch op drie hybride auto's na. Het streven is een volledig zero emissie wagenpark

Energiemanagement actieplan

Om de CO₂-Prestatieladder te onderhouden zijn acties, planningen en verantwoordelijkheden binnen de organisatie belegd. Bij het periodiek in kaart brengen van de CO₂-voetafdruk zijn diverse personen en afdelingen betrokken. Bij iedere inventarisatie wordt beoordeeld in hoeverre de kwaliteit van aangeleverde data verbeterd kan of moet worden. De betrokkenen, taakstelling en de datakwaliteit inclusief verbetermogelijkheden staan in de Excel 'Acties, planning & verantwoordelijkheden' beschreven. Dit is een dynamisch document voor intern gebruik, ter inzage beschikbaar bij de CO₂-verantwoordelijke.

6 Deelname CO₂- en energiereductie initiatieven

Gemeente Haarlem neemt actief en passief deel aan verschillende programma's en initiatieven waarbij het delen van kennis en innovaties op het gebied van energie- en CO₂-reductie centraal staat. Naast programma's en initiatieven zijn ook de duurzaamheidscampagnes in kaart gebracht.

6.1 Haarlem Duurzaam

Haarlem Duurzaam is een initiatief van gemeente Haarlem. Het is een website waar je alles kunt vinden over duurzaamheid binnen Haarlem. Van zonnepanelen tot isolatie. Van groene daken tot geveltuintjes. Maar ook hoe je bewuster met je spullen om kan gaan. Op deze website komen alle thema's voorbij die bijdragen aan de doelstellingen: Haarlem wil in 2040 van het aardgas af zijn en circulair zijn. En in 2050 klimaatbestendig.

De website over duurzaamheid: <https://haarlem.nl/duurzaam>

6.2 Nationaal programma Regionale Energiestrategie (RES)

De Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ) beschrijft de ambitie van de energieregio Noord-Holland Zuid (NHZ) om lokaal en duurzaam opgewekte elektriciteit te realiseren via grootschalige wind- en zonne-energieprojecten. Haarlem maakt deel uit van deze energieregio en heeft een Actieplan schone energie ontwikkeld om bij te dragen aan het behalen van deze doelstellingen. De RES NHZ streeft naar een totale opwekcapaciteit van 2,7 TWh.

6.3 Duurzaam bouwloket

Bij het Duurzaam bouwloket kunnen inwoners terecht voor al hun vragen op het gebied van duurzaam (ver)bouwen, energiebesparing, energie opwekken en financieringsmogelijkheden. Gemeente Haarlem is aangesloten bij Duurzaam Bouwloket en probeert op deze

manier inwoners en bedrijven binnen de gemeente de helpen met verduurzamen.

6.4 Samenwerking energiecoöperaties

De gemeente ondersteunt energiecoöperaties in Haarlem op verschillende manieren. Zo neemt de gemeente de drempel van benodigde voorfinanciering voor onderzoek bij nieuwe collectieve zonnedaken weg middels de 'subsidie collectieve zonnestroom', ondersteunen we de koepelorganisatie Kennemer Kracht met subsidie om uitwisseling tussen energiecoöperaties te bevorderen en nieuwe projecten te starten en hebben we een aantal daken uit het eigen vastgoed beschikbaar gesteld voor collectieve zonnedaken. Daarnaast onderzoeken we een mogelijke rol voor energiecoöperaties in solar carports en windmolens.

6.5 Buurtinitiatieven energietransitie

Naast de energiecoöperaties, die zich in Haarlem hoofdzakelijk bezighouden met collectieve zonnedaken, zijn er verschillende buurt initiatieven die zich in hun buurt inzetten voor het verduurzamen van woningen in het kader van de energie- en warmtetransitie. De meeste van deze initiatieven richten zich op bewustwording en isolatiemaatregelen, een enkel initiatief houdt zich bezig met warmteoplossingen voor de wijk. De gemeente begeleidt nieuwe en bestaande initiatieven en ondersteunt ze op verschillende manieren (subsidie, technisch onderzoek, procesbegeleiding).

6.6 Het Groene Raadhuis

Het Groene Raadhuis is een circulair paviljoen in de Haarlemmer Kweektuin waar initiatieven en bewoners elkaar kunnen vinden op onderwerpen rondom duurzaamheid, circulariteit en klimaatadaptatie. Eén van de initiatieven van het Groene Raadhuis is het Duurzaamheidsloket. De vrijwilligers van dit loket beantwoorden op vrijdagmiddag tussen 13.00 en 16.00 uur vragen over o.a. duurzaam bouwen, energiebesparen, bewonersinitiatieven en financiering.

6.7 Zonnewarmtenet Ramplaankwartier

Het doel is om gemeente Haarlem aardgasvrij te hebben in 2040. Zonnewarmte.nl

Ramplaankwartier is de gezamenlijke zoektocht van bewoners in het Ramplaankwartier en gemeente Haarlem om de wijk op een haalbare en betaalbare manier aardgasvrij te maken. Dit kan door te zorgen dat zij zelf de energie opwekken voor verwarming, warm water en door elektrisch te koken. Bewoners van het Ramplaankwartier zullen voor de verwarming hun eigen energie opwekken met hulp van PVT-panelen op de daken. Deze panelen leveren naast elektriciteit ook warmte, die in de zomer wordt opgevangen en opgeslagen in ondergrondse waterlagen. In de winter wordt deze warmte gebruikt om de huizen te verwarmen, met behulp van warmtepompen. Deze techniek maakt het mogelijk om moeilijk te isoleren huizen toch energie-efficiënt te verwarmen.

De gemeente maakt onderdeel uit van de stuurgroep. Zij is betrokken als financier van de ontwikkelingsfase van het Zonnewarmte.nl Ramplaankwartier project. Daarnaast heeft gemeente toegang tot financieringsbronnen voor de uitvoeringsfase van het project. Er zijn middelen beschikbaar gesteld door het rijk (Proeftuin Aardgasvrije Wijken) en door het college. Ook ligt er een voorlopig aanbod van de Bank Nederlandse Gemeenten voor een lening met een lage rentevoet aan het Wijkenergiebedrijf in oprichting.

De stichting Zonnewarmte.nl werkt aan de klantreis voor de bewoners, die hun woningen moeten isoleren, warmtepompen aanschaffen en zich laten aansluiten op het Zonnewarmtenet.

Je kunt meer vinden over dit initiatief op:
www.ramplaankwartier.zonnewarmte.nl.

6.8 Breikers

Breikers helpt werkgevers in de Metropoolregio Amsterdam kosteloos en resultaatgericht bij hun transitie naar slimme & duurzame mobiliteit en logistiek. Gemeente Haarlem heeft in samenwerking met Breikers in 2021 een tool ingericht om de impact van het woon-werk verkeer van de gemeentelijke organisatie in kaart te brengen. De tool analyseert onder andere de CO₂-uitstoot veroorzaakt door het woon-werk verkeer. De komende jaren wil de gemeente gerichte maatregelen nemen om de uitstoot te verminderen.

6.9 MRA Afspraken

De Metropoolregio Amsterdam is het samenwerkingsverband van de provincies Noord-Holland en Flevoland, 31 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. Elke gemeente en deelregio brengt kwaliteiten in die het totaal versterken. De kracht van de MRA is de diversiteit, zowel economisch als stedelijk en landschappelijk. Verduurzamen is een belangrijk agendapunt binnen de MRA. Gemeente Haarlem participeert in de werkgroep circulaire economie, gericht op circulair inkopen.

6.10 Green Deals

Sinds de start in 2011 zijn meer dan 300 Green Deals opgesteld. Gemeente Haarlem heeft zich gecommitteerd aan een aantal van deze Green Deals. Zo maakt Haarlem deel uit van de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek.

6.11 Duurzaamheidsparagraaf

Het college van de gemeente Haarlem heeft in haar Programmabegroting 2022-2026 voor de eerste maal een duurzaamheidsparagraaf opgenomen met als doel toe te groeien naar een duurzaamheidsbegroting voor de gemeente Haarlem. De eerste stappen naar een duurzame begroting en verantwoording zijn in de Kadernota 2019 gezet.

Opdrachtgever: Gemeente Haarlem
Contactpersoon: Lesley Wessel
Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs
Versie: 2.0 – januari 2025

Disclaimer & Colofon

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan de gemeente Haarlem. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s): De Duurzame Adviseurs
Kenmerk: CO₂-beleid gemeente Haarlem